DELEGIRANA UREDBA KOMISIJE (EU) 2017/582

od 29. lipnja 2016.

o dopuni Uredbe (EU) br. 600/2014 Europskog parlamenta i Vijeća u pogledu regulatornih tehničkih standarda kojima se određuje obveza poravnanja izvedenica kojima se trguje na uređenim tržištima i vrijeme prihvaćanja za poravnanje

(Tekst značajan za EGP)

EUROPSKA KOMISIJA,

uzimajući u obzir Ugovor o funkcioniranju Europske unije,

uzimajući u obzir Uredbu (EU) br. 600/2014 Europskog parlamenta i Vijeća od 15. svibnja 2014. o tržištima financijskih instrumenata i izmjeni Uredbe (EU) br. 648/2012 ([1]), a posebno njezin članak 29. stavak 3.,

budući da:

(1) Radi upravljanja operativnim i drugim rizicima kada se transakcije poravnanim izvedenicama podnose i prihvaćaju za poravnanje i radi što bržeg pružanja sigurnosti drugim ugovornim stranama važno je utvrditi hoće li središnja druga ugovorna strana od samog početka, odnosno po mogućnosti prije početka provođenja transakcije, prihvatiti transakciju i koje bi bile posljedice da središnja druga ugovorna strana ne prihvati za poravnanje podnesenu transakciju izvedenicama.

(2) Radi primjene nadogradivih tehnoloških rješenja kojima se osigurava da se transakcije poravnanim izvedenicama podnesu i prihvate za poravnanje čim je to tehnološki izvedivo, trebalo bi unaprijed odrediti informacije koje su potrebne da bi mjesto trgovanja i središnja druga ugovorna strana mogli obavljati svoje zadaće i jasno ih navesti u dokumentaciji mjesta trgovanja i središnje druge ugovorne strane.

(3) Radi određivanja odgovarajuće cijene transakcija druge ugovorne strane uzimaju u obzir činjenicu da transakcije koje su centralno poravnane podliježu drukčijem režimu kolaterala nego transakcije koje nisu centralno poravnane, bez obzira na to je li transakcija poravnana jer postoji obveza njezina poravnanja ili su se relevantne strane dogovorile da je treba poravnati. Stoga bi druge ugovorne strane trebale imati jednak postupak i jednake zahtjeve za transakcije obvezno poravnanim izvedenicama i za transakcije dobrovoljno poravnanim izvedenicama kako bi se osiguralo da se transakcije poravnanim izvedenicama podnesu i prihvate za poravnanje čim je to tehnološki izvedivo.

(4) Ako se transakcije poravnanim izvedenicama zaključe na mjestu trgovanja, kako bi se prije provođenja transakcije utvrdilo hoće li središnja druga ugovorna strana poravnati transakciju, mjesto trgovanja i središnja druga ugovorna strana trebali bi odrediti pravila kojima se osigurava automatsko poravnanje te transakcije. U protivnom bi mjesto trgovanja trebalo klirinškim članovima središnje druge ugovorne strane omogućiti provjeru naloga u odnosu na ograničenja postavljena za njihove klijente.

(5) Vrijeme koje mjesto trgovanja ima na raspolaganju za provođenje transakcije poravnanim izvedenicama trebalo bi biti kraće ako se izvedenicama trguje elektronički jer je razina automatizacije veća nego ako se ne trguje elektronički.

(6) Mjesto trgovanja trebalo bi središnjoj drugoj ugovornoj strani dostaviti informacije o transakcijama poravnanim izvedenicama u prethodno utvrđenom elektroničkom formatu za transakcije poravnanim izvedenicama kojima se trguje i elektronički i neelektronički. Stoga bi vrijeme koje središnja druga ugovorna strana ima na raspolaganju da bi odlučila može li prihvatiti za poravnanje transakciju poravnanim izvedenicama trebalo biti jednako za transakcije poravnanim izvedenicama kojima se trguje i elektronički i neelektronički.

([1]) SL L 173, 12.6.2014., str. 84.

(7) Provođenje transakcija poravnanim izvedenicama koje su zaključene na bilateralnoj osnovi obično je manje automatizirano od provođenja transakcija poravnanim izvedenicama koje su zaključene na mjestu trgovanja. Stoga bi vrijeme koje druge ugovorne strane imaju na raspolaganju za podnošenje središnjoj drugoj ugovornoj strani transakcije poravnanim izvedenicama koja je zaključena na bilateralnoj osnovi trebalo biti duže nego za transakciju poravnanim izvedenicama koja je zaključena na mjestu trgovanja.

(8) Radi upravljanja kreditnim rizicima povezanima s transakcijama poravnanim izvedenicama koje su zaključene na bilateralnoj osnovi središnja druga ugovorna strana trebala bi klirinškim članovima omogućiti da pregledaju podatke o transakciji svojih klijenata i odluče hoće li je prihvatiti. Budući da je postupak između središnje druge ugovorne strane i klirinškog člana obično automatiziran, taj proces ne bi trebao dugo trajati.

(9) Središnje druge ugovorne strane i klirinški članovi upravljaju kreditnim rizicima povezanima s trenutačnim izloženostima koje proizlaze iz poravnanja poravnanih izvedenica. To obično uključuje činjenicu da središnja druga ugovorna strana ili klirinški član odrede ograničenja za svaku drugu ugovornu stranu kako bi se ublažio povezani rizik izloženosti, što može dovesti do novih zahtjeva za poravnanje određenih transakcija poravnanim izvedenicama koje klirinški član ili središnja druga ugovorna strana nisu prihvatili. Osiguravanje da se transakcije poravnanim izvedenicama podnesu za poravnanje čim je to tehnološki izvedivo ne podrazumijeva da će se sve transakcije poravnanim izvedenicama prihvatiti za poravnanje u svim okolnostima. Ako se transakcije poravnanim izvedenicama ne prihvate za poravnanje, druge ugovorne strane trebale bi znati kako se postupa s tim transakcijama kako bi se osigurale od rizika.

(10) Budući da je za provođenje transakcije poravnanim izvedenicama koja je zaključena elektronički na mjestu trgovanja i podnesena središnjoj drugoj ugovornoj strani za poravnanje potrebno ograničeno vrijeme, vrijeme za pokretanje tržišta te promjene vrijednosti i rizika transakcije poravnanim izvedenicama između naloga i neprihvaćanja također je vrlo ograničeno. Budući da je moguća šteta za druge ugovorne strane čije transakcije središnja druga ugovorna strana ne prihvati za poravnanje neznatna te kako bi se drugim ugovornim stranama pružila sigurnost, transakcije poravnanim izvedenicama koje su zaključene elektroničkim na mjestu trgovanja i koje središnja druga ugovorna strana ne prihvati za poravnanje trebalo bi smatrati ništavima.

(11) Budući da provođenje transakcija poravnanim izvedenicama koje nisu zaključene elektronički na mjestu trgovanja obično traje duže, taj vremenski rok može biti dovoljno dug da u međuvremenu dođe do promjena na tržištu te da se vrijednost i rizik transakcije poravnanim izvedenicama znatno promijene. Stoga poništenje svih transakcija koje ne prihvati središnja druga ugovorna strana možda nije najbolje postupanje. Radi pružanja sigurnosti u pogledu postupanja s transakcijama poravnanim izvedenicama koje nisu zaključene elektronički na mjestu trgovanja i koje nije prihvatila središnja druga ugovorna strana, u pravilima mjesta trgovanja te, kada je to prikladno, u ugovornim odnosima između drugih ugovornih strana trebalo bi unaprijed utvrditi kako se s tim transakcijama treba postupati.

(12) Ako se transakcija poravnanim izvedenicama ne prihvati za poravnanje zbog razloga koji nisu povezani s kreditnim rizikom, kao što su tehnički ili administrativni razlozi koji proizlaze iz prijenosa netočnih ili nepotpunih informacija, druge ugovorne strane možda će i dalje željeti poravnati tu transakciju izvedenicama. Ako su obje druge ugovorne strane suglasne ponovno podnijeti tu transakciju, uz uvjet da se transakcija ponovno podnese u relativno kratkom roku nakon prvog podnošenja i da je u okviru ponovnog podnošenja omogućena istraga i obrazloženje zašto transakcija nije prihvaćena za poravnanje, moguće je dopustiti drugo podnošenje u obliku nove transakcije poravnanim izvedenicama uz jednake ekonomske uvjete jer se njome i dalje osigurava pravilno upravljanje operativnim i drugim rizicima koji nisu kreditni.

(13) Radi dosljednosti i kako bi se osiguralo nesmetano funkcioniranje financijskih tržišta, potrebno je da se odredbe ove uredbe i odredbe Uredbe (EU) br. 600/2014 primjenjuju od istog datuma.

(14) Ova Uredba temelji se na nacrtu regulatornih tehničkih standarda koje je Europsko nadzorno tijelo za vrijednosne papire i tržišta kapitala (ESMA) dostavilo Komisiji.

(15) ESMA je provela otvorena javna savjetovanja o nacrtu regulatornih tehničkih standarda na kojem se temelji ova Uredba, analizirala je moguće povezane troškove i koristi te zatražila mišljenje Interesne skupine za vrijednosne papire i tržišta kapitala osnovane člankom 37. Uredbe (EU) br. 1095/2010 Europskog parlamenta i Vijeća ([1]),

([1]) Uredba (EU) br. 1095/2010 Europskog parlamenta i Vijeća od 24. studenoga 2010. o osnivanju europskog nadzornog tijela (Europskog nadzornog tijela za vrijednosne papire i tržišta kapitala), izmjeni Odluke br. 716/2009/EZ i stavljanju izvan snage Odluke Komisije 2009/77/EZ (SL L 331, 15.12.2010., str. 84.).

DONIJELA JE OVU UREDBU:

Članak 1.

Mehanizmi olakšavanja prijenosa informacija

1. Mjesto trgovanja u svojim pravilima mora navesti koje su mu informacije potrebne od drugih ugovornih strana u pogledu transakcije poravnanim izvedenicama kako bi tu transakciju podnijelo središnjoj drugoj ugovornoj strani za poravnanje te oblik u kojem se te informacije moraju dostaviti.

2. Središnja druga ugovorna strana u svojim pravilima mora navesti koje su joj informacije potrebne od drugih ugovornih strana u pogledu transakcije poravnanim izvedenicama i od mjesta trgovanja kako bi poravnala tu transakciju te oblik u kojem se te informacije moraju dostaviti.

Članak 2.

Provjera prije trgovanja u pogledu transakcija poravnanim izvedenicama zaključenih na mjestu trgovanja

1. Mjesta trgovanja i klirinški članovi podvrgavaju naloge za zaključivanje transakcija poravnanim izvedenicama na mjestu trgovanja zahtjevima iz stavaka 2., 3. i 4. osim ako su ispunjeni svi uvjeti iz točaka (a), (b) i (c) ovog stavka:

(a) pravilima trgovanja zahtijeva se da svaki član ili sudionik mjesta trgovanja koji nije klirinški član središnje druge ugovorne strane koja je poravnala transakciju poravnanim izvedenicama ima ugovorni odnos s klirinškim članom središnje druge ugovorne strane na temelju kojeg klirinški član automatski postaje druga ugovorna strana u transakciji poravnanim izvedenicama;

(b) pravilima središnje druge ugovorne strane predviđa se da se transakcija poravnanim izvedenicama koja je zaključena na mjestu trgovanja poravna automatski i trenutačno te da klirinški član iz točke (a) postane druga ugovorna strana središnje druge ugovorne strane;

(c) pravilima mjesta trgovanja predviđa se da član ili sudionik mjesta trgovanja ili njegov klijent postanu druga ugovorna strana u transakciji poravnanim izvedenicama nakon poravnanja transakcije poravnanim izvedenicama u skladu sa sporazumima o izravnom ili neizravnom poravnanju koji su zaključeni s klirinškim članom.

2. Mjesto trgovanja osigurava instrumente kojima će svaki klirinški član prije zaključivanja provjeriti pridržava li se svaki nalog ograničenja koja je taj klirinški član postavio za svojeg klijenta u skladu s Delegiranom uredbom Komisije (EU) 2017/589 ([1]).

3. Mjesto trgovanja prije zaključivanja naloga osigurava da klijentov nalog ne prelazi ograničenja koja se na klijenta primjenjuju u skladu sa stavkom 2.:

(a) u roku od 60 sekundi od primitka naloga ako je nalog zaključen elektronički;

(b) u roku od 10 minuta od primitka naloga ako nalog nije zaključen elektronički.

4. Ako nalog prelazi ograničenja koja se primjenjuju na klijenta u skladu sa stavkom 2., mjesto trgovanja obavješćuje klijenta i klirinškog člana o tome da se nalog ne može zaključiti u skladu sa sljedećim rokovima:

(a) ako je nalog zaključen elektronički, u stvarnom vremenu;

(b) ako zahtjev nije zaključen elektronički, u roku od 5 minuta od trenutka kada se provjerilo premašuje li nalog primjenjiva ograničenja.

([1]) Delegirana uredba Komisije (EU) 2017/589 od 19. srpnja 2016. o dopuni Direktive 2014/65/EU Europskog parlamenta i Vijeća u pogledu regulatornih tehničkih standarda kojima se određuju organizacijski zahtjevi za investicijska društva koja se bave algoritamskim trgovanjem (vidjeti stranicu 417. ovoga Službenog lista).

Članak 3.

Rokovi za prijenos informacija u pogledu transakcija poravnanim izvedenicama koje su zaključene na mjestu trgovanja

1. Mjesto trgovanja, središnja druga ugovorna strana i klirinški član podliježu zahtjevima iz stavaka 2. do 5. ovog članka osim ako su ispunjeni svi uvjeti navedeni u članku 2. stavku 1. točkama (a), (b) i (c).

2. U pogledu transakcija poravnanim izvedenicama koje su elektronički zaključene na mjestu trgovanja mjesto trgovanja središnjoj drugoj ugovornoj strani dostavlja informacije povezane sa svakom transakcijom u roku od 10 sekundi od zaključivanja transakcije.

3. U pogledu transakcija poravnanim izvedenicama koje na mjestu trgovanja nisu zaključene elektronički mjesto trgovanja središnjoj drugoj ugovornoj strani dostavlja informacije povezane sa svakom transakcijom u roku od 10 minuta od zaključivanja transakcije.

4. Središnja druga ugovorna strana prihvaća ili ne prihvaća transakciju poravnanim izvedenicama zaključenu na mjestu trgovanja u roku od 10 sekundi od primitka informacija od mjesta trgovanja te klirinškog člana i mjesto trgovanja u stvarnom vremenu obavješćuje u slučaju neprihvaćanja.

5. Klirinški član i mjesto trgovanja o neprihvaćanju obavješćuju drugu ugovornu stranu koja je zaključila transakciju poravnanim izvedenicama na mjestu trgovanja čim ih o tome obavijesti središnja druga ugovorna strana.

Članak 4.

Rokovi za prijenos informacija u pogledu transakcija poravnanim izvedenicama koje su zaključene na bilateralnoj osnovi

1. U pogledu transakcija poravnanim izvedenicama koje su druge ugovorne strane zaključile na bilateralnoj osnovi klirinški član:

(a) dobiva informacije od svojeg klijenta o tome u kojem će roku zaključiti transakciju koja je podnesena za poravnanje;

(b) osigurava da druge ugovorne strane središnjoj drugoj ugovornoj strani dostave informacije iz članka 1. stavka 2. u roku od 30 minuta od zaključivanja transakcije.

2. Središnja druga ugovorna strana svojem klirinškom članu dostavlja informacije iz stavka 1. točke (b) povezane s transakcijom u roku od 60 sekundi od primitka informacija od drugih ugovornih strana. Klirinški član prihvaća ili ne prihvaća transakciju u roku od 60 sekundi od primitka informacija od središnje druge ugovorne strane.

3. Središnja druga ugovorna strana prihvaća ili ne prihvaća poravnanje transakcije poravnanim izvedenicama koja je zaključena na bilateralnoj osnovi u roku od 10 sekundi od primitka obavijesti o tome je li je klirinški član prihvatio ili nije.

4. Međutim, stavci 2. i 3. ovog članka ne primjenjuju se ako su ispunjeni svi sljedeći uvjeti:

(a) pravilima središnje druge ugovorne strane osigurava se da klirinški član određuje i redovito preispituje ograničenja za svojeg klijenta u skladu s Delegiranom uredbom (EU) 2017/589;

(b) pravilima središnje druge ugovorne strane predviđa se da transakciju poravnanim izvedenicama koja ne prelazi ograničenja u skladu s točkom (a) ovog stavka središnja druga ugovorna strana automatski poravna u roku od 60 sekundi od primitka informacija o transakciji poravnanim izvedenicama od drugih ugovornih strana.

5. Središnja druga ugovorna strana koja ne prihvati za poravnanje transakciju poravnanim izvedenicama koja je zaključena na bilateralnoj osnovi u stvarnom vremenu obavješćuje klirinškog člana o neprihvaćanju. Klirinški član o neprihvaćanju obavješćuje drugu ugovornu stranu koja je zaključila transakciju čim ga o tome obavijesti središnja druga ugovorna strana.

Članak 5.

Postupanje s transakcijama poravnanim izvedenicama koje nisu prihvaćene za poravnanje

1. Ako središnja druga ugovorna strana ne prihvati transakciju poravnanim izvedenicama koja je elektronički zaključena na mjestu trgovanja, mjesto trgovanja taj ugovor proglašava ništavim.

2. Ako središnja druga ugovorna strana ne prihvati transakciju poravnanim izvedenicama koja nije elektronički zaključena na mjestu trgovanja, postupanje s transakcijom uređuje se:

(a) pravilima mjesta trgovanja ako je ugovor podnesen za poravnanje u skladu s pravilima mjesta trgovanja;

(b) dogovorom između drugih ugovornih strana u svim ostalim slučajevima.

3. Ako transakcija poravnanim izvedenicama nije prihvaćena zbog tehničkih ili administrativnih problema, može se još jednom podnijeti za poravnanje u roku od jednog sata od prethodnog podnošenja u obliku nove transakcije, ali uz jednake ekonomske uvjete, ako se obje druge ugovorne strane slažu s drugim podnošenjem. Mjesto trgovanja na kojem je transakcija poravnanim izvedenicama prvotno zaključena ne podliježe zahtjevima članka 8. Uredbe (EU) br. 600/2014 u pogledu podnošenja za poravnanje druge transakcije poravnanim izvedenicama.

Članak 6.

Stupanje na snagu i primjena

Ova Uredba stupa na snagu dvadesetog dana od dana objave u *Službenom listu Europske unije*.

Ova se Uredba primjenjuje od datuma iz članka 55. stavka drugog Uredbe (EU) br. 600/2014.

Ova je Uredba u cijelosti obvezujuća i izravno se primjenjuje u svim državama članicama.

Sastavljeno u Bruxellesu 29. lipnja 2016.

Za Komisiju
Predsjednik
Jean-Claude JUNCKER